

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2017/2102

2017 m. lapkričio 15 d.

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES ⁽³⁾ dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje (EEI) apribojimo, be kita ko, reikalaujama, kad Komisija apsvaistytų būtinybę iš dalies pakeisti tos direktyvos taikymo sritį, atsižvelgiant į joje nurodytą EEI, ir prirėikus parengtų teisės akto pasiūlymą dėl papildomų su ta EEI susijusių išimčių;
- (2) siekiant skatinti žiedinę ekonomiką Sąjungoje, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos atlikti su EEI susijusias antrinės rinkos operacijas, įskaitant remontą, atsarginių dalių pakeitimą, atnaujinimą ir pakartotinį naudojimą bei modifikavimą. Turėtų būti užtikrintas aukštas žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis, be kita ko, šalinant ir naudojant EEI atliekas taip, kad nebūtų kenkiama aplinkai. Reikėtų vengti nereikalingos administracinės naštos rinkos dalyviams. Pagal Direktyvą 2011/65/ES leidžiama, kad EEI, kuri nepateko į ankstesnės Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/95/EB ⁽⁴⁾ taikymo sritį, bet kuri neatitiktų Direktyvos 2011/65/ES, ir toliau būtų tiekiamai rinkai iki 2019 m. liepos 22 d. Tačiau po šios datos tiek reikalavimų neatitinkančios EEI pateikimas rinkai pirmą kartą, tiek antrinės rinkos operacijos draudžiami. Toks antrinės rinkos operacijų draudimas yra nesuderinamas su bendraisiais principais, kuriais grindžiamos Sąjungos priemonės, skirtos su gaminiiais susijusiems įstatymams suderinti, todėl tą draudimą reikėtų panaikinti;
- (3) tam tikrų nišinių gaminių grupės neturėtų būti įtrauktos į Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį, nes jų įtraukimo nauda aplinkai arba sveikatai būtų nedidelė ir tai sukeltų neišsprendžiamų atitikties problemų ar rinkos iškraipymų, kurių negalima veiksmingai išspręsti taikant toje direktyvoje numatytą išimties mechanizmą;
- (4) vargonų vamzdžiai gaminami naudojant tam tikrą švino lydmetali, kuriam alternatyvos iki šiol nerasta. Dauguma vamzdinių vargonų toje pačioje vietoje laikomi šimtmečius, o jų apyvarta nedidelė. Todėl vamzdiniai vargonai neturėtų būti įtraukti į Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį, nes jų įtraukimo nauda dėl švino pakeitimo būtų nedidelė;

⁽¹⁾ OL C 345, 2017 10 13, p. 110.

⁽²⁾ 2017 m. spalio 3 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2017 m. spalio 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 174, 2011 7 1, p. 88).

⁽⁴⁾ 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/95/EB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 37, 2003 2 13, p. 19).

- (5) Direktyva 2011/65/ES netaikoma integruotą energijos šaltinių turintiems ne keliais judantiems mechanizmom, kurie tiekiami tik profesionaliems naudotojams. Tačiau toje pačioje tam tikrų tipų ne keliais judančių mechanizmų gamybos linijoje būna gaminami du tokių mechanizmų variantai, kurių vienintelis skirtumas – maitinimo šaltinis (integruotas arba išorinis). Pagal tą direktyvą tiems variantams turėtų būti taikomos tokios pat sąlygos. Todėl išorinį energijos šaltinį turinčia traukos pavarą varomi ne keliais judantys mechanizmai neturėtų būti įtraukti į Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį;
- (6) visoms Direktyvos 2011/65/ES I priede nustatytoms atitinkamoms EEĮ kategorijoms turėtų būti aiškiai nustatytos išimčių, taikomų pakartotinai naudotoms atsarginėms dalims, paimtoms iš EEĮ, sąlygos. Taip pat, kadangi tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo išimčių galiojimo trukmė turėtų būti ribota, ilgiausias esamų išimčių galiojimo laikotarpis irgi turėtų būti aiškiai nustatytas visoms atitinkamoms EEĮ kategorijoms, įskaitant 11 kategoriją;
- (7) jei pateikiama paraiška dėl išimties taikymo atnaujinimo, Komisija privalo priimti sprendimą likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki esamos išimties galiojimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai dėl specialių aplinkybių pateisinami kiti terminai. Terminas, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl naujų išimčių taikymo paraiškų, nėra nustatytas. Remiantis 2016 m. balandžio 18 d. Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Direktyvą 2011/65/ES, toks terminas, kaip paaiškėjo, yra praktiškai neįvykdomas dėl kelių privalomų procedūrinių veiksmų, kuriuos reikia atlikti siekiant įvertinti paraišką dėl išimties taikymo atnaujinimo. Terminas nesuteikia jokios papildomos vertės galiojančiai atnaujinimo paraiškų nagrinėjimo procedūrai, o kadangi jo neįmanoma įvykdyti, verslui ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams jis kelia netikrumą. Kita vertus, veiklos tęstinumas yra užtikrinamas, nes rinkos dalyviai gali kliautis tuo, kad esama išimtis liks galioti tol, kol bus priimtas sprendimas dėl atnaujinimo paraiškos. Todėl nuostata dėl termino turėtų būti išbraukta. Tačiau Komisija netrukus po paraiškos gavimo datos turėtų suteikti pareiškėjui, valstybėms narėms ir Europos Parlamentui savo sprendimo dėl paraiškos priėmimo tvarkaraštį. Be to, į bendrą Direktyvos 2011/65/ES peržiūrą, kurią Komisija turi atlikti ne vėliau kaip 2021 m. liepos 22 d., reikėtų įtraukti realaus termino, per kurį Komisija priima sprendimą dėl paraiškos dėl išimties taikymo atnaujinimo, prieš pasibaigiant atitinkamai išimčiai, nustatymą;
- (8) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. ribojant pavojingų medžiagų naudojimą EEĮ padėti užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą ir aplinkos apsaugos požiūriu priimtina EEĮ atliekų naudojimą ir šalinimą – valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos pavieniui, nes jų priimtų įstatymų arba administracinių priemonių skirtumai galėtų sudaryti kliūčių prekybai bei iškreipti konkurenciją Sąjungoje ir taip daryti tiesioginį poveikį vidaus rinkai, o dėl problemos masto ir jos poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams dėl atliekų naudojimo ir šalinimo, taip pat bendro intereso sritims, kaip antai žmonių sveikatos apsaugai, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2011/65/ES iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis išbraukiama;

b) 4 dalis papildoma šiuo punktu:

„k) vamzdiniams vargonams.“;

2) 3 straipsnio 28 punktą pakeičiamas taip:

„28) ne keliais judantys mechanizmai, tiekiami tik profesionaliems naudotojams, – mechanizmai, turintys integruotą energijos šaltinį arba išorinį energijos šaltinį turinčią traukos pavarą, kurių veikimui reikalingas mobilumas ar nuolatinis arba pusiau nuolatinis perkėlinėjimas iš vienos stacionarios darbo vietos į kitą ir kurie tiekiami tik profesionaliems naudotojams.“;

3) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. 1 dalis taikoma medicinos priemonėms ir stebėjimo bei kontrolės prietaisams, pateikiamiems rinkai nuo 2014 m. liepos 22 d., *in vitro* diagnostinėms medicinos priemonėms, pateikiamoms rinkai nuo 2016 m. liepos 22 d., pramoniniams stebėjimo bei kontrolės prietaisams, pateikiamiems rinkai nuo 2017 m. liepos 22 d., ir visai kitai EEĮ, kuri nepateko į Direktyvos 2002/95/EB taikymo sritį ir kuri pateikiama rinkai nuo 2019 m. liepos 22 d.“;

b) 4 dalyje įterpiamas šis punktas:

„ea) visai kitai EEĮ, kuri nepateko į Direktyvos 2002/95/EB taikymo sritį ir kuri pateikiama rinkai iki 2019 m. liepos 22 d.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Jei pakartotinis naudojimas vyksta uždaro patikrinamos grandinės principu veikiančioje „verslas verslui“ surinkimo sistemoje ir jei vartotojas informuojamas apie pakartotinių atsarginių dalių naudojimą, 1 dalis netaikoma pakartotinai naudotoms atsarginėms dalims:

a) paimtoms iš EEĮ, pateiktos rinkai iki 2006 m. liepos 1 d., ir naudojamoms EEĮ, pateiktai rinkai iki 2016 m. liepos 1 d.;

b) paimtoms iš medicinos priemonių arba stebėjimo bei kontrolės prietaisų, pateiktų rinkai iki 2014 m. liepos 22 d., ir naudojamų EEĮ, pateiktai rinkai iki 2024 m. liepos 22 d.;

c) paimtoms iš *in vitro* diagnostinių medicinos priemonių, pateiktų rinkai iki 2016 m. liepos 22 d., ir naudojamų EEĮ, pateiktai rinkai iki 2026 m. liepos 22 d.;

d) paimtoms iš pramoninių stebėjimo bei kontrolės prietaisų, pateiktų rinkai iki 2017 m. liepos 22 d., ir naudojamų EEĮ, pateiktai rinkai iki 2027 m. liepos 22 d.;

e) paimtoms iš visos kitos EEĮ, kuriai nebuvo taikoma Direktyva 2002/95/EB ir kuri pateikta rinkai iki 2019 m. liepos 22 d., ir naudojamoms EEĮ, pateiktai rinkai iki 2029 m. liepos 22 d.“;

4) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„III priede 2011 m. liepos 21 d. išvardytų išimčių ilgiausias galiojimo laikotarpis (nebent konkrečiai nurodytas trumpesnis laikotarpis), kuris gali būti atnaujintas, yra:

a) I priedo 1–7 kategorijoms ir 10 kategorijai – 5 metai nuo 2011 m. liepos 21 d.;

b) I priedo 8 ir 9 kategorijoms – 7 metai nuo 4 straipsnio 3 dalyje nustatytų atitinkamų datų ir

c) I priedo 11 kategorijai – 5 metai nuo 2019 m. liepos 22 d.“;

b) 4 dalyje įterpiamas šis punktas:

„ba) per 1 mėnesį po prašymo gavimo dienos pateikia pareiškėjui, valstybėms narėms ir Europos Parlamentui savo sprendimo dėl prašymo priėmimo tvarkaraštį.“;

c) 5 dalies antros pastraipos pirmas sakinytis išbraukiamas.

2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojūt įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2019 m. birželio 12 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių priemonių tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2017 m. lapkričio 15 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
A. TAJANI

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. MAASIKAS
